

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Pomorska Delegatura w Gdańsku

DPG.410.32.2.2026

Pani Beata Rutkiewicz
Wojewoda Pomorska
Pomorski Urząd Wojewódzki
ul. Okopowa 21/27
80-827 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/054 Zapewnienie bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej w portach morskich RP

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku ¹ , ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Beata Rutkiewicz, Wojewoda Pomorski ² , od 20 grudnia 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Dariusz Drelich, Wojewoda, od 9 grudnia 2015 r. do 19 grudnia 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja zadań związanych z opracowaniem i wdrożeniem dokumentów planistycznych i strategicznych w zakresie zabezpieczenia infrastruktury krytycznej w portach morskich RP.2. Działania w zakresie zapobiegania i reagowania na zagrożenia infrastruktury krytycznej w portach morskich RP.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2023 r. do zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Pomorska Delegatura w Gdańsku, do 31 grudnia 2025 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Małgorzata Szafran, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/113/2025 z 1 września 2025 r. i DPG/16/2026 z 13 stycznia 2026 r.2. Joanna Gniewkowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPG/19/2026 z 14 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-4a)

¹ Dalej: PUW lub Urząd

² Dalej: Wojewoda.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadań przez Wojewodę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa Infrastruktury Krytycznej⁵ w portach morskich RP.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wojewoda stworzył warunki do skutecznej i sprawnej realizacji zadań dotyczących zarządzania kryzysowego, w tym w zakresie ochrony IK. Działania w tym obszarze powierzono Wydziałowi Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego⁶, pracownicy wydziału posiadali niezbędne kwalifikacje i doświadczenie w realizacji powierzonych zadań oraz wiedzę praktyczną dotyczącą identyfikacji zagrożeń i bezpieczeństwa państwa.

Wojewoda posiadał informacje o operatorach IK w portach morskich województwa pomorskiego oraz o obiektach infrastruktury portowej zlokalizowanych na ich terenach⁷.

Prowadził monitoring działań dotyczących zarządzania kryzysowego, w tym związanych z zabezpieczeniem IK, pod kątem problemów i trudności systemowych wynikających z realizacji wykonywanych zadań.

Obowiązujące raporty cząstkowe zawierały elementy określone w § 3 rozporządzenia w sprawie Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego⁸, a Wojewódzki Plan Zarządzania Kryzysowego⁹ odpowiadał wymogom wskazanym w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym¹⁰.

Otrzymane oceny stanu ochrony portów i plany ochrony portów, uzgadniano prawidłowo, w terminie i zakresie wynikającym z art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich¹¹.

Zgodnie z wymogami wskazanym w art. 14 ust. 9-12 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, zapewniono funkcjonowanie Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego¹².

Na podstawie art. 16 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, zagwarantowano w Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego¹³, pełnienie całodobowego dyżuru w celu przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego.

Wojewoda zorganizował i zapewnił obsługę posiedzeń Wojewódzkiego Forum Ochrony Infrastruktury Krytycznej¹⁴, których uczestnikami byli m.in.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: IK.

⁶ Dalej: WBiZK.

⁷ Tj. o akwenach portowych, ogólnodostępnych obiektach, urządzeniach i instalacjach.

⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego - Dz.U. z 2020 r., poz. 2344, dalej: „rozporządzenie w sprawie Raportu o zagrożeniach”.

⁹ Dalej: WPZK

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 122 ze zm., dalej: ustawa o zarządzaniu kryzysowym.

¹¹ Dz. U. z 2024 r., poz. 597, dalej: ustawa o ochronie portów morskich.

¹² Dalej: WZZK.

¹³ Dalej: WCZK.

¹⁴ Tj. platforma współpracy na poziomie regionalnym, łącząca przedstawicieli administracji, operatorów infrastruktury i ekspertów, w celu wymiany doświadczeń, identyfikacji zagrożeń i wypracowywania wspólnych rozwiązań służących zapewnieniu ciągłości działania strategicznych systemów państwa, działająca w oparciu o Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej,

przedstawiciele operatorów IK i administracji publicznej. Przedmiotem obrad były zagadnienia dotyczące m.in. ochrony IK w kontekście zagrożenia klęską żywiołową lub działań hybrydowych, ochrona obiektów IK, w tym m.in. portów morskich przed oddziaływaniem bezzałogowych systemów powietrznych, zdolności obiektów IK do realizacji zadań zgodnie z przeznaczeniem i zapewnienia ciągłości działania w czasie kryzysu.

W kontrolowanym okresie nie zaistniały zdarzenia mogące zagrozić wskazanej infrastrukturze, Wojewoda nie otrzymał również od Prezesa Rady Ministrów oraz innych ministrów, poleceń wynikających z art. 7a ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Zdaniem NIK organy w sprawach zarządzania kryzysowego (Wojewoda, WZZK, WCZK) prawidłowo wywiązywały się z realizacji zadań określonych w ustawie o zarządzaniu kryzysowym oraz w WPZK, związanych z reagowaniem na informację o zagrożeniu/sytuacji kryzysowej, będącej przedmiotem epizodu praktycznego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja zadań związanych z opracowaniem i wdrożeniem dokumentów planistycznych i strategicznych w zakresie zabezpieczenia infrastruktury krytycznej w portach morskich RP

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu¹⁶ komórką organizacyjną właściwą w sprawach zarządzania kryzysowego był WBiZK.

Wewnętrzną strukturę oraz zasady organizacji WBiZK określono w regulaminie organizacyjnym WBiZK¹⁷. Za wykonywanie zadań związanych z opracowaniem i wdrożeniem dokumentów planistycznych i strategicznych w zakresie infrastruktury krytycznej odpowiedzialni byli: Dyrektor i Zastępca Dyrektora WBiZK, kierownik i zastępca kierownika Oddziału Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego i Planowania Cywilnego (dalej: OWCZKiPC) i kierownik Oddziału Planowania Kryzysowego¹⁸, a także Inspektor wojewódzki.

Osoby te posiadały kwalifikacje związane z powierzonymi zadaniami, w tym m.in.: studia doktoranckie z zakresu bezpieczeństwa narodowego, studia

przyjęty na podstawie art. 5b ustawy o zarządzaniu kryzysowym, uchwałą nr 210/2015 Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej, z uwzględnieniem Uchwały nr 116/2020 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz Uchwały nr 38/2023 z dnia 21 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej; dalej: Forum.

¹⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁶ Stanowiącym Załącznik do Zarządzenia Wojewody Pomorskiego z dnia 30 września 2021 r. ze zm.

¹⁷ Stanowiącym załączniki do Zarządzeń Dyrektora Generalnego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego z dnia: 22 października 2021 r., 18 stycznia 2023 r. i 17 lipca 2024 r.

¹⁸ Oddział Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego i Planowania Cywilnego (OWCZKiPC) utworzony 29 kwietnia 2024 r. przez połączenie Oddziału Planowania Kryzysowego (OPK) i Oddziału Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (OWCZK).

podyplomowe z zakresu: obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, operacyjno-strategicznego, operacyjno-logistycznego o specjalności logistyka Marynarki Wojennej, logistyka w bezpieczeństwie kraju, ukończone kursy i szkolenia, m.in.: wyższe kursy obronne w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu obronnego i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący powyższe zadania brali udział m.in. w: przedsięwzięciach organizowanych przez RCB: jedno¹⁹ w 2023 r., dwa²⁰ w 2024 r., cztery²¹ w 2025 r., Krajowych Forach Infrastruktury Krytycznej – w 2023 i 2024 r., ćwiczeniach (przedsięwzięciach) organizowanych przez Resort Obrony Narodowej²² oraz organizowali Wojewódzkie Forum Infrastruktury Krytycznej.

(akta kontroli str. 5-27, 29-30, 33-55, 388, 731-757, 759-760)

Monitoring działań w zarządzaniu kryzysowym, jego analiza oraz skuteczność podejmowanych działań, realizowany był przez pracowników WBIZK i OWCKiPC. Wyniki tego monitoringu były dokumentowane w raportach dobowych i miesięcznych przygotowywanych przez WCZK.

Dyrektor WBIZK wyjaśnił, że monitoring wykorzystywano do identyfikacji potencjalnych zagrożeń i podejmowania działań zapobiegawczych i wykonywany był z uwzględnieniem kompetencji Wojewody w odniesieniu do podmiotów infrastruktury krytycznej/portów morskich. Zarządy Portów Morskich nie zgłaszały do PUW wniosków (propozycji) związanych z zabezpieczeniem IK, w tym w zakresie problemów i trudności systemowych związanych z realizacją przydzielonych im zadań.

(akta kontroli str. 31, 722)

Zidentyfikowane przez PUW problemy związane z zabezpieczeniem IK były omawiane z przedstawicielami RCB i Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na Wojewódzkim Forum Infrastruktury Krytycznej, które odbyło się w październiku 2024 r. Dotyczyły one ochrony fizycznej i teleinformatycznej w związku z zakłóceniami łączności w pasie morskim w portach morskich i lotniczych.

(akta kontroli str. 722-723)

Wojewoda posiadał informacje o operatorach IK w portach morskich województwa pomorskiego oraz o obiektach infrastruktury portowej (akwenach portowych, ogólnodostępnych obiektach, urządzeniach i instalacjach) zlokalizowanych na ich terenach²³.

¹⁹ Warsztaty dotyczące wdrażania środków reagowania kryzysowego.

²⁰ Prezentacja projektu Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego i seminarium nt. „Podnoszenie cyberodporności u operatorów IK”.

²¹ Seminarium nt. Podnoszenie cyberodporności u operatorów IK”, szkolenie dotyczące informacji w systemie zarządzania kryzysowego oraz oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem w Polsce, spotkanie dotyczące wdrożenia Tymczasowej instrukcji ostrzegania i alarmowania ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza i spotkanie zespołu sterującego w zakresie przygotowania szczegółowego planu przebiegu ćwiczenia w części dotyczącej ochrony ludności i zarządzania kryzysowego.

²² W latach 2024-2025 uczestniczyli m.in. w grze decyzyjnej na temat bezpieczeństwo Morskiej Infrastruktury Krytycznej organizowanej przez Dowódcę Komponentu Wojsk Specjalnych oraz szkoleniach organizowanych przez 7PBOT.

²³ Wykaz akwenów portowych oraz ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury portowej portu morskiego w Gdańsku stanowi Załącznik nr 1 do

Wojewoda wyjaśnił, że zasadniczym źródłem wiedzy był Wyciąg z Jednolitego wykazu obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej z podziałem na systemy, zlokalizowanych na terenie województwa pomorskiego.

W odniesieniu do Portów Morskich Gdańsk oraz Gdynia, wykaz akwenów portowych oraz ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury portowej portu morskiego, wyspecyfikowano w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie określenia akwenów portowych oraz ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury portowej dla każdego portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej²⁴.

(akta kontroli str. 760, 769)

W latach 2023-2025 w PUW nie podejmowano działań inicjujących, które miały na celu uznanie obiektów znajdujących się na terenie portów morskich za IK.

Wojewoda wyjaśnił, że w obecnym stanie prawnym wojewoda nie uczestniczył w procesie identyfikacji obiektów IK. Dyrektor RCB, sporządzał na podstawie kryteriów, we współpracy z odpowiednimi ministrami odpowiedzialnymi za systemy, jednolity wykaz obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej z podziałem na systemy.

(akta kontroli str. 761)

Urząd Morski w Gdyni 15 listopada 2022 r. przeprowadził Grę decyzyjną z uwzględnieniem scenariuszy kryzysowych w rejonie obiektu portowego Nowy Świat, w której brał udział m.in. pracownik WBiZK.

WBiZK 25 listopada 2022 r. przekazał do Urzędu Morskiego w Gdyni spostrzeżenia w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa obiektu portowego Nowy Świat, w których m.in. zawarł elementy dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego, bezpieczeństwa technicznego, teleinformatycznego i plany ciągłości działania i odbudowy.

(akta kontroli str. 761, 763-768)

Wykaz pod nazwą „Wyciąg z jednolitego wykazu obiektów, instalacji, uzgodnień i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej z podziałem na systemy, według stanu na 8 lipca 2025 r. Obiekty infrastruktury krytycznej zlokalizowane na terenie województwa pomorskiego” dostępny był w Kancelarii Tajnej Urzędu.

(akta kontroli str. 387)

1.2. W kontrolowanym okresie za opracowanie projektu raportu cząstkowego o zagrożeniach bezpieczeństwa województwa pomorskiego odpowiedzialny był zatrudniony w WBiZK inspektor wojewódzki ds. planowania cywilnego, który posiadał następujące kwalifikacje w obszarze zarządzania kryzysowego tj.: studia podyplomowe na kierunku operacyjno-logistycznym, specjalność

rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie określenia akwenów portowych oraz ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury portowej dla każdego portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2334)

²⁴ odpowiednio: Załącznik nr 1 i Załącznik nr 2 do cyt. rozporządzenia Ministra Infrastruktury

logistyka Marynarki Wojennej, kurs udoskonalający dla kierowniczej kadry oraz pracowników wojska, studia podyplomowe w zakresie operacyjno-strategicznym.

(akta kontroli str. 51-55)

W latach 2023-2025, zgodnie z § 5 rozporządzenia w sprawie raportu o zagrożeniach²⁵, Wojewoda dwukrotnie przygotował i przedłożył Dyrektorowi RCB sporządzony raport cząstkowy dotyczący województwa pomorskiego na potrzeby opracowania Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego²⁶.

Raporty cząstkowe zawierały elementy określone w § 3 rozporządzenia w sprawie Raportu o zagrożeniach i były spójne z WPZK co do katalogu zagrożeń i problematyki zabezpieczenia IK.

W raportach cząstkowych:

- uwzględniono problematykę zagrożeń i zabezpieczenia IK w tym w portach morskich. Przykładowo: dla zagrożenia „Katastrofy inne” przewidziano scenariusz „Katastrofa w portach morskich”;
- zidentyfikowano zagrożenia²⁷ (według działów administracji rządowej²⁸) i ogólną ich charakterystykę (w przypadku PUW były to obszary, które mogły zagrozić życiu lub zdrowiu dużej liczbie osób, mienia w znacznych rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach). Dla każdego zagrożenia określono scenariusze (w których zawarto m.in jego opis, potencjalne miejsce i przyczyny wystąpienia oraz analizę skutków jego wystąpienia) oraz wpływ na IK;
- nawiązywano do zagadnień dotyczących portów morskich w kontekście potencjalnych miejsc występowania zagrożeń o charakterze terrorystycznym mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowej.

Wojewoda wyjaśnił, że raporty obejmowały problematykę zagrożeń IK rozmieszczonej na obszarze województwa pomorskiego, w tym portów morskich, które stanowiły istotny komponent systemu transportowego IK. Przy opracowaniu raportów nie nałożono na wykonawcę obowiązku określenia zagrożeń przewidywanych dla poszczególnych obiektów wchodzących w skład odpowiednich systemów IK.

Raporty cząstkowe zostały zatwierdzone przez Wojewodę 2 kwietnia 2024 r. i 9 czerwca 2025 r.

(akta kontroli str. 112-132, 479-480, 709-713)

²⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. poz. 2344).

²⁶ Pismem z 4 kwietnia 2024 r. (znak: BZK-V.6330.7.2024.AŁ) i z 18 czerwca 2025 r. (znak: BZK-V.6330.8.2025.AŁ)

²⁷ Powódź, silny wiatr, silny mroz intensywne opady śniegu, pożar wielkopowierzchniowy, susza, epidemia, epizootia, epifitoza, zakłócenie w systemie paliwowym (paliwa płynne), zakłócenie w systemie gazowym, zakłócenia w systemie energetycznym, zakłócenia w funkcjonowaniu systemów i usług telekomunikacyjnych, zakłócenie funkcjonowania systemów i sieci teleinformatycznych, skażenie chemiczne na lądzie, katastrofy inne (drogowa, kolejowa, w ruchu powietrznym w portach morskich), skażenie chemiczne na morzu, skażenie promieniotwórcze, zbiorowe zakłócenie porządku publicznego, masowa migracja, katastrofa morska, zdarzenia o charakterze terrorystycznym, działania hybrydowe, działania dezinformacyjne.

²⁸ Gospodarka wodna, Gospodarka morska, Środowisko, Rolnictwo, Zdrowie, Gospodarka, Transport, Informatyzacja, Łączność, Sprawy wewnętrzne.

Dyrektor RCB pismami z 9 kwietnia 2024 r. i 17 lipca 2025 r. zgłosił uwagi do przekazanych raportów częściowych. Wniesione uwagi nie dotyczyły zagadnień związanych z obiektami IK w portach morskich.

Szef ABW i Pełnomocnik Rządu ds. Cyberbezpieczeństwa nie zgłosili zastrzeżeń i uwag do przedłożonych raportów.

(akta kontroli str. 114, 128)

W badanych latach nie dokonywano aktualizacji raportów częściowych.

Wojewoda wyjaśnił, że w związku z krótkim okresem pomiędzy edycją raportu częściowego (kwiecień 2024 r.), a koniecznością opracowania kolejnej edycji (czerwiec 2025 r.) nie wystąpiła konieczność aktualizacji raportów.

(akta kontroli str. 114)

1.3. Obowiązujący WPZK został sporządzony 15 lutego 2024 r. i zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 30 kwietnia 2024 r. Za opracowanie WPZK odpowiedzialny był zatrudniony w WBiZK inspektor wojewódzki ds. planowania cywilnego, którego kwalifikacje przedstawiono w punkcie 1.2 wystąpienia.

WPZK zawierał elementy określone w art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Wykaz obiektów IK zlokalizowanych na terenie województwa pomorskiego przechowywano w kancelarii niejawnego Zespołu do spraw Ochrony Informacji Niejawnych, a wersję elektroniczną zainstalowano na niejawnych systemach teleinformatycznych.

(akta kontroli str. 51-55, 387, 458-475, 489-598, 714)

WPZK został sporządzony m.in. na podstawie art. 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, wytycznych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do WPZK, a także na podstawie oceny z szacowania ryzyka dla poszczególnych regionów województwa pomorskiego. Stanowi w swym układzie strukturalnym i merytorycznym implementację Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego na szczebel województwa.

W opracowaniu WPZK wykorzystano wnioski z analizy zagrożeń przeprowadzonych po zdarzeniach, jakie miały miejsce w województwie pomorskim w ciągu ostatnich lat i opracowywany cyklicznie raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego (raport częściowy dotyczący województwa pomorskiego).

(akta kontroli str. 496, 723)

WPZK nie zawierał zagrożeń bezpośrednio odnoszących się do IK w portach morskich, natomiast nawiązywał do zagrożeń dotyczących portów morskich w tym np. w kontekście miejsc i rodzajów zagrożeń.

Na terenie województwa pomorskiego znajdowały się 44 obiekty IK z podziałem na systemy: zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa (17 obiektów), łączności (osiem), finansowe (pięć), zaopatrzenia w wodę (jeden),

ochrony zdrowia (jeden), transportowe (10), ratownicze (jeden), zapewniające ciągłość działania administracji publicznej (jeden).

W WPZK wskazano priorytety w zakresie ochrony i odtwarzania IK, które podzielono na cztery systemy: elektroenergetyczny – energia elektryczna, łączności i system ratowniczy, zaopatrzenia w wodę (w tym odprowadzanie ścieków) i sieci teleinformatyczne oraz system zapewniający ciągłość działania administracji publicznej.

(akta kontroli str. 450-457)

W okresie objętym kontrolą dwukrotnie dokonano aktualizacji WZPK. Podstawą aktualizacji było przesłanie do PUW „Wyciągu z Jednolitego wykazu obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej wg stanu” na 5 grudnia 2024 r. i 8 lipca 2025 r.

Aktualizacje WPZK nie dotyczyły zagadnień związanych z obiektami IK w portach morskich zlokalizowanych na terenie województwa pomorskiego.

(akta kontroli str. 450-457)

1.4. W kontrolowanych latach Wojewoda otrzymał do uzgodnienia 24 oceny stanu ochrony portów i plany ochrony portów²⁹, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy o ochronie portów morskich.

Uzgodnienia w imieniu Wojewody, w terminie i zakresie określonym w art. 18 ust. 6 ustawy o ochronie portów morskich, dokonywał Dyrektor WBiZK posiadający upoważnienie Wojewody w przedmiotowej sprawie. Do ocen stanu ochrony i planów ochrony portów otrzymanych do uzgodnienia nie wniesiono uwag.

Natomiast przekazano wytyczne, które dotyczyły m.in. ujęcia w dokumentach:

- osób do kontaktów roboczych;
- zasad współpracy z WCZK w zakresie:
 - o wymiany/przekazywania informacji o sytuacji i ewentualnych zakłóceniach w funkcjonowaniu obiektu, gromadzenia i przetwarzanie informacji dotyczących obiektu oraz oceny ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowej w województwie, wywołanej zniszczeniem lub zakłóceniem funkcjonowania obiektu;
 - o informacji o ćwiczeniach i możliwości ćwiczeń zapewniających praktyczne sprawdzenie poprawności działania systemu ochrony obiektu,
 - o współdziałania w przypadku wprowadzania stopnia alarmowego,
 - o danych teled adresowych Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
- zapisów dotyczących zasad współpracy z samorządem w realizacji zadań z zakresu ochrony, wynikających z kompetencji jednostek samorządu terytorialnego i innymi jednostkami administracji publicznej na obszarze których funkcjonował operator.

²⁹ W tym cztery w 2023 r., 10 w 2024 r. i 10 w 2025 r.

W latach 2023-2025 wszystkie oceny stanu ochrony portu i plany ochrony portu zostały uzgodnione.

(akta kontroli str. 152-153, 440-449)

1.5. W latach 2023-2025 do PUW nie wpłynęły skargi, wnioski lub informacje sygnalne w sprawach dotyczących infrastruktury krytycznej w portach morskich.

(akta kontroli str. 402-403)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Wojewoda stworzył warunki do skutecznej i sprawnej realizacji zadań dotyczących zarządzania kryzysowego, w tym w zakresie ochrony IK. Działania w tym obszarze powierzono WBiZK, pracownicy wydziału posiadali niezbędne kwalifikacje i doświadczenie w realizacji powierzonych zadań oraz wiedzę praktyczną dotyczącą identyfikacji zagrożeń i bezpieczeństwa państwa. Wojewoda posiadał informacje o operatorach IK w portach morskich województwa pomorskiego oraz o obiektach infrastruktury portowej zlokalizowanych na ich terenach. Prowadził monitoring działań dotyczących zarządzania kryzysowego, w tym związanych z zabezpieczeniem IK, pod kątem problemów i trudności systemowych wynikających z realizacji wykonywanych zadań.

Obowiązujące raporty cząstkowe zawierały elementy określone w § 3 rozporządzenia w sprawie Raportu o zagrożeniach, a WPZK odpowiadał wymogom wskazanym w art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Otrzymane oceny stanu ochrony portów i plany ochrony portów, uzgadniano prawidłowo, w terminie i zakresie wynikającym z art. 18 ust. 6 ustawy o ochronie portów morskich.

OBSZAR

2. Działania w zakresie zapobiegania i reagowania na zagrożenia infrastruktury krytycznej w portach morskich RP

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wojewoda, zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, powołał WZZK³⁰, określił jego skład, zadania, organizację, siedzibę i tryb pracy³¹.

Zarządzeniem z 24 lipca 2024 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie powołania WZZK zwiększono jego skład³² o dwie osoby – I Wicewojewodę Pomorskiego (I Zastępcę Przewodniczącego WZZK) i II Wicewojewodę Pomorskiego (II Zastępcę Przewodniczącego WZZK). Ponadto Dyrektorowi WBiZK powierzono funkcję III Zastępcy Przewodniczącego WZZK.

³⁰ Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie powołania WZZK, Wcześniej obowiązywało Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie powołania WZZK.

³¹ Tj. sposób działania w przypadku planowanego (zwyczajnego) posiedzenia zespołu, sposób działania po otrzymaniu informacji (ostrzeżenia) o zdarzeniu uruchamiającym reagowanie kryzysowe (posiedzenia nadzwyczajne) i obieg informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego.

³² W stosunku do składu określonego w Zarządzeniu z 26 stycznia 2024 r. w sprawie powołania Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Wprowadzone zmiany wynikały ze zmian kadrowych w strukturach PUW i nie miały wpływu na decyzyjność WZZK.

(akta kontroli str. 56-77, 94-110, 724, 726)

Ostatecznie w skład WZZK weszły osoby funkcyjne zatrudnione w PUW i w jednostkach organizacyjnych służb zespolonych, inspekcji i straży wojewódzkich a ponadto osoby zatrudnione w innych podmiotach stanowiących jednostki administracji zespolonej i niezespolonej, mające wesprzeć działania Wojewody Pomorskiego w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym, przygotowania do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Skład WZZK obejmował członków stałych³³, niestałych³⁴ oraz doraźnie powoływanych (zapraszanych) na posiedzenia zespołu³⁵, w zależności od rodzaju posiedzenia lub wynikających z potrzeby reagowania po wystąpieniu konkretnej

³³ Zarządzeniem z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie powołania Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w skład WZZK zostali powołani: Wojewoda Pomorski (Przewodniczący WZZK), I Wicewojewoda Pomorski (I Zastępca Przewodniczącego WZZK) i II Wicewojewoda Pomorski (II Zastępca Przewodniczącego WZZK), Dyrektor WBiZK (III Zastępca Przewodniczącego WZZK), Dyrektor Generalny PUW, Dyrektorzy Biur: Wojewody Pomorskiego, Logistyki, Dyrektorzy Wydziałów PUW: Prawnego i Nadzoru, Finansów i Budżetu, Infrastruktury, Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Państwowego Ratownictwa Medycznego, Zdrowia, Zastępca Dyrektora WBiZK, Kierownicy Oddziałów Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW, przedstawiciel samorządu Województwa Pomorskiego wyznaczony przez Marszałka Województwa Pomorskiego, Przedstawiciel Ministra Obrony Narodowej – Dowódca 7 Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej lub jego przedstawiciel, Pomorski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, Komendant Wojewódzki Policji w Gdańsku, Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej, Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Pomorski Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Pomorski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie (RZGW w PGW Wody Polskie), Zastępca Dyrektora ds. Ochrony przed powodzią i suszą Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Wody Polskie, Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, Dyrektor Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, Dyrektor Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu Badawczego Oddziału Morskiego w Gdyni, Dyrektor Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku, Naczelnik Ekspozytury Zarządzania Ruchem Kolejowym PKP PLK S.A. w Gdańsku, Komendant Regionalny Straży Ochrony Kolei Gdańsk, Komendant Straży Ochrony Kolei SKM, Operatorzy/Przedstawiciele obiektów infrastruktury krytycznej rozmieszczonej na obszarze województwa oraz inne osoby zaproszone przez przewodniczącego zespołu wojewódzkiego.

³⁴ Zgodnie z pkt 1.5. Regulaminu w skład członków niestałych weszli: Inspektor wojewódzki ds. zarządzania kryzysowego, pozostali Dyrektorzy Wydziałów i Biur/komórek organizacyjnych PUW (niewymienieni powyżej), Pomorski Kurator Oświaty, Pomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych, Pomorski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego, Pomorski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny, Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Pomorski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego, Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków, Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku.

³⁵ Na podstawie pkt. 1.6 Regulaminu w posiedzeniach WZZK mogli uczestniczyć: starostowie (prezydenci miast na prawach powiatu), kierownicy innych jednostek samorządu terytorialnego, operatorzy obiektów infrastruktury krytycznej rozmieszczonych na obszarze województwa, przedstawiciele organów porządku prawnego – prokuratury, sądów oraz innych służb porządku publicznego i ratownictwa, posiadacze obiektów sportowych szczególnie stadionów oraz terenów umożliwiających przeprowadzenie imprez masowych, przedstawiciele: działających w województwie związków sportowych, klubów i innych podmiotów organizujących imprezy masowe, przewoźników organizujących zbiorowe wyjazdy i przejazdy, Zarządu Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża, Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, CARITAS Diecezji Gdańskiej i CARITAS Diecezji Pelplińskiej, Polskiego Związku Łowieckiego, Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych.

sytuacji kryzysowej.

(akta kontroli str. 56-77, 94-110)

W latach 2023-2025 odbyło się 19 posiedzeń WZZK, z tego: pięć wynikało z harmonogramu jego prac, a 14 zostało zwołanych w trybie nadzwyczajnym.

W planie dwóch posiedzeń ujęto zagadnienia zapewnienia bezpieczeństwa IK w portach morskich RP dotyczące:

- oceny przygotowania Jednostek administracji publicznej do przeciwdziałania/minimalizacji skutków wystąpienia na obszarze województwa zagrożeń hybrydowych z uwzględnieniem morskiej i lądowej infrastruktury krytycznej (15 lipca 2024 r.),
- oceny przygotowania Jednostek administracji publicznej do przeciwdziałania/ minimalizacji skutków wystąpienia na obszarze województwa zagrożeń hybrydowych z uwzględnieniem morskiej i lądowej infrastruktury krytycznej (10 kwietnia 2025 r.).

Spośród ww. 14 posiedzeń zwołanych w trybie alarmowym, trzy³⁶ dotyczyły prowadzonych działań i minimalizacji skutków pożaru magazynu na terenie Portu Gdańsk.

(akta kontroli str. 230, 724-725)

Podczas posiedzenia przygotowano propozycje działań dotyczących ciągów logistycznych port-ląd, ląd-port (rozbudowa Drogi Czerwonej w Gdyni), które uzgodniono ze Sztabem KWP w zakresie transportu i wyznaczenia dróg alternatywnych. Wnioski z posiedzeń WZZK zostały przedstawione Wojewodzie, jednakże według Wojewody nie było podstaw do aktualizacji WPZK.

Nie wydawano wniosków i propozycji dotyczących zagrożeń nieujętych w WPZK. Wojewoda był inicjatorem wprowadzenia zmian do załącznika do ustawy o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym oraz niektórych innych ustaw, w sektorze *Administracja Publiczna*, podsektorze *Podmioty publiczne*, wprowadzając podmioty zarządzające/odpowiedzialne za stan techniczny oraz sprawność infrastruktury przeciwpowodziowej, budowli hydrotechnicznych i pozostałych obiektów o charakterze inżynierskim.

(akta kontroli str. 725-726)

2.2. Wojewoda zapewnił funkcjonowanie WCZK, którego obsługę zapewniał WBiZK. Do zadań WCZK należało m.in.:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
- monitorowanie sytuacji na obszarze województwa w kontekście wystąpienia zagrożeń;
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- współpraca z pozostałymi podmiotami realizującymi monitoring sytuacji;
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne.

³⁶ 15 lipca, 17 lipca i 19 lipca 2024 r.

WCZK funkcjonowało na podstawie regulaminu³⁷, w którym określono szczegółową organizację, kompetencje poszczególnych osób funkcyjnych oraz sposób działania po wystąpieniu zagrożenia.

Pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego realizowane było poprzez dyżurnego i Wojewódzkiego Koordynatora Ratownictwa Medycznego (WKRM). Czas pracy zmiany służbowej wynosił 24 godziny, a zmiana dyżuru odbywała się zgodnie z harmonogramem dyżurów, o godz. 08.00. Osoba zdająca dyżur zobligowana została do przekazania informacji z przebiegu pełnionego dyżuru osobie przyjmującej dyżur.

Służba dyżurna:

- gromadziła i analizowała informacje dostarczane przez media, służby i administrację publiczną,
- opracowywała raport dobowy,
- przesyłała informację dobową do RCB,
- sporządzała papierową wersję dobowej informacji celem jej archiwizacji,
- przesyłała meldunek bieżący do: wojewody, dyrektora WBiZK.

Dokumentacja była prowadzona elektronicznie za pomocą Centralnej Aplikacji Raportującej (CAR)³⁸.

Przeprowadzone w toku kontroli oględziny w WCZK w zakresie m.in. weryfikacji realizacji obowiązku określonego w art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, wykazały:

- zagwarantowano całodobowy dyżur w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego³⁹;
- w zakresie połączeń telefonicznych lub przekazania informacji w innej ustalonej formie (e-mail, fax, sms, radio, satelita) nie wystąpiły ograniczenia lub utrudnienia w funkcjonowaniu sprzętu będącego na wyposażeniu WCZK;
- w zakresie jednego próbnego połączenia telefonicznego ze wszystkimi 16 Powiatowymi Centrami Zarządzania Kryzysowego⁴⁰ oraz czterema Miejskimi Centrami Zarządzania Kryzysowego⁴¹ z terenu województwa pomorskiego – uzyskano wszystkie połączenia, nie odnotowano utrudnień;
- w zakresie jednego próbnego połączenia telefonicznego z wybranymi członkami WZZK lub jednostkami ich obsługującymi⁴² – uzyskano wszystkie połączenia, nie odnotowano utrudnień.

(akta kontroli str. 23, 78-93, 411-414, 475-476, 726)

³⁷ WCZK w okresie objętym kontrolą, przed wprowadzeniem Regulaminu WCZK funkcjonowało na podstawie obowiązujących aktów prawa oraz zakresów obowiązków poszczególnych pracowników wynikających z zatwierdzonego Regulaminu WBiZK.

³⁸ Jeśli w trakcie dyżuru nie wystąpiły zjawiska konieczne do odnotowania, służba dyżurna przesyłała „pusty” raport, który stanowił informację o braku zagrożeń oraz potwierdzał drożność systemu.

³⁹ w zakresie obsady kadrowej, na stanowisku pracy służbę 24-godziną pełnił wyznaczony w harmonogramie dyżurny Centrum oraz LKRM.

⁴⁰ Dalej: PCZK

⁴¹ Dalej: MCZK

⁴² Połączenia uzyskano z: dyżurnym KW Policji w Gdańsku, dyżurnym KW PSP w Gdańsku, Dyrektorem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Dyrektorem Wojewódzkiej Inspekcji Weterynaryjnej, dyżurnym Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni, dyżurnym Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, I Wicewojewodą, Oficerem dyżurnym 7 Pomorska Brygada Obrony Terytorialnej, Zastępcą Naczelnika Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie.

Funkcjonowanie WCZK zostało zabezpieczone w sposób umożliwiający działanie poprzez dostęp do zasilania awaryjnego PUW, dostęp do zapasowego łącza internetowego niezależnego od sieci urzędowej (Internet mobilny) i zapasowy sprzęt stanowiskowy (m.in. komputer stacjonarny, tablet, laptop). Łączność radiowa i łączność dyspozytorska TETRA mogła być stosowana naprzemiennie w przypadku wystąpienia problemów technicznych.

Dyrektor WBiZK wyjaśnił, że w latach objętych kontrolą nie wystąpiły nieplanowane zakłócenia, ograniczenia lub utrudnienia co do możliwości wykonywania połączeń telefonicznych lub przekazywania informacji w innej formie (sms-y, e-maile). W przypadku łączności TETRA występowały sporadycznie, zaplanowane i krótkotrwałe przerwy w funkcjonowaniu systemu, jednak był o nich informowany z wyprzedzeniem przez dostawcę usług.

Ponadto Dyrektor poinformował, że źródłem WCZK o numerach kontaktowych PCZK/MCZK i członków WZZK były pozyskiwane informacje od tych podmiotów a aktualizacja danych kontaktowych odbywała się poprzez korespondencje pisemną lub elektroniczną.

(akta kontroli str. 396-398)

2.3. W latach objętych kontrolą zorganizowano i przeprowadzono czterokrotnie wojewódzkie forum ochrony IK, z tego; trzykrotnie w 2023 r. i jeden raz w 2024 r.

Uczestnikami wydarzeń byli m.in: przedstawiciele: operatorów infrastruktury krytycznej, RCB, PUW, Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Akademii Marynarki Wojennej., Delegatury NIK w Gdańsku.

Tematami wiodącymi były:

- 2-4 października 2024 r.:
 - o zapewnienie ciągłości działania przez podmioty krytyczne oraz utrzymanie stałej zdolności do świadczenia usług kluczowych w czasie kryzysu;
 - o ochrona infrastruktury krytycznej w kontekście zagrożenia klęską żywiołową lub działań hybrydowych w rejonie wałów przeciwpowodziowych na Żuławach.
- 29 listopada 2023 r.: (spotkanie z wykorzystaniem systemów wideokonferencji) - omówienie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (RE) w sprawie odporności podmiotów krytycznych oraz Zaleceń RE w sprawie ogólnounijnego, skoordynowanego podejścia do kwestii wzmocnienia odporności i zdolności obiektów IK na obszarze województwa pomorskiego do relacji zadań zgodnie z przeznaczeniem.
W agendzie uwzględniano również debatę na temat odporności i zdolności obiektów IK na obszarze województwa pomorskiego do realizacji zadań zgodnie z przeznaczeniem.
- 28 lutego 2023 r.:
 - o omówienie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i RE w sprawie ogólnounijnego, skoordynowanego podejścia do kwestii wzmocnienia odporności IK;
 - o ochrona obiektów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (portów morskich) od strony wody;
 - o ochrona obiektów portowych przed oddziaływaniami bezzałogowych systemów powietrznych;

- o odporność i zdolność obiektów IK wchodzących w skład systemu transportowego na obszarze województwa pomorskiego do realizacji zadań zgodnie z przeznaczeniem w aspekcie aktualnych zagrożeń (debata).
- 28 września 2023 r.:
 - o ochrona i bezpieczeństwo obiektów IK z uwzględnieniem specyfiki obiektów oraz podsystemów funkcjonalnych.

W agendzie Forum uwzględniono debatę na temat odporności i zdolności obiektów IK na obszarze województwa pomorskiego do realizacji zadań zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 154-155, 158-226)

W 2025 r. PUW nie zorganizował Wojewódzkiego Forum Infrastruktury Krytycznej – jak wyjaśnił Wojewoda – z uwagi na przygotowania do wielkoskalowego ćwiczenia ratowniczego KRAKEN zorganizowanego we wrześniu 2025 r. Uczestnikami byli m.in. operatorzy infrastruktury krytycznej, w szczególności zarządy portów morskich, a także SAR, MOSG i przedstawiciele Marynarki Wojennej. Jednocześnie podkreślić należy, że współpraca z zarządami obiektów IK ma charakter stały.

(akta kontroli str. 723)

2.4. Praktyczne sprawdzenie poprawności działania systemu ochrony IK, realizowano m.in. podczas Forum Ochrony Infrastruktury Krytycznej, które były organizowane w poszczególnych obiektach. I tak:

- w 2023 r. w obiekcie Kosakowo przeprowadzono ćwiczenie: „Działanie kluczowych systemów i instalacji obiektu w zakresie przechowywania paliwa gazowego”;
- w 2024 r., na terenie Portu Gdynia przeprowadzono ćwiczenie nt. „Działanie etatowych sił ratowniczych Portu oraz jednostek przybyłych w ramach wsparcia”, w przypadku wystąpienia na terenie portu skażenia toksycznymi środkami przemysłowymi, którego zasadniczym celem było doskonalenie umiejętności sił przeznaczonych do likwidacji skażenia chemicznego;
- w maju 2023 r. Wojewoda wraz z siłami przeznaczonymi do przeciwdziałania zagrożeniu, brał udział w ćwiczeniu pod kryptonimem KAPER 2023. Było to ćwiczenie taktyczno - specjalne z zakresu zarządzania kryzysowego, organizowane przez Dowództwo Operacyjne Sił Zbrojnych i dotyczyło przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym z morza, z uwzględnieniem zagrożeń dla infrastruktury krytycznej. Scenariusz ćwiczenia zakładał atak na infrastrukturę krytyczną, rozmieszczoną w Porcie Gdańsk z wykorzystaniem uprowadzonej jednostki morskiej.

W ramach wniosków z organizacji Forów IK, podjęto działania mające na celu ujęcie w projekcie ustawy o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym, dotyczącym podmiotów krytycznych, podmiotów zarządzających /odpowiedzialnych za stan techniczny oraz sprawność infrastruktury przeciwpowodziowej, budowli hydrotechnicznych i pozostałych obiektów o charakterze inżynierskim/.

Podczas ćwiczenia Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania (w kwietniu 2025 r.) WCZK koordynowało działania podmiotów w ćwiczeniu pod

kryptonimem WSPÓLNY PATROL -25, którego jeden z praktycznych epizodów, realizowano w terminalu promowym Zarządu Morskiego Portu Gdynia. Ćwiczenie dotyczyło działania sił etatowych Portu oraz sił współdziałających, w przypadku skażenia chemicznego na ładzie w rejonie obiektu portowego.

We wrześniu 2025 zorganizowano i przeprowadzono na terenie Portu Gdynia, ćwiczenie wojewódzkie z zakresu zarządzania kryzysowego, które dotyczyło między innymi, kształtowania umiejętności współdziałania podmiotu krytycznego z służbami, instytucjami i organami administracji rządowej, w realizacji zadań z obszaru zarządzania kryzysowego, które nałożono na Port w ramach WPZK.

(akta kontroli str. 155-156)

2.5. WCZK nie dysponował oprogramowaniem przeznaczonym do rejestracji, przechowywania, przetwarzania i udostępnienia otrzymanych informacji. Do tego celu wykorzystywano aplikacje z pakietu Office (Word, Excel) i elektroniczny rejestrator rozmów. Przy pomocy tego oprogramowania tworzono bazę danych o potwierdzonych zdarzeniach, zagrożeniach i incydentach na terenie województwa.

Wojewoda wyjaśnił, że wykorzystywane oprogramowanie nie umożliwiała szybkiego filtrowania, sortowania i kategoryzowania zdarzeń i obecnie trwają rozmowy z firmami IT, które byłyby w stanie odpłatnie stworzyć oprogramowanie dopasowane do potrzeb WCZK.

Według Wojewody w badanym okresie nie wystąpiły ograniczenia i przeszkody w dostępie do otrzymanych informacji. Główną potencjalną przeszkodą mogłoby być brak etatowej obsady całodobowej służby operacyjnej/dyżurnej w danym podmiocie zarządzania kryzysowego lub obiektu IK.

(akta kontroli str. 408-409)

2.6. W badanych latach na terenie portów w Gdyni i w Gdańsku wystąpiło łącznie 10 zagrożeń, które związane były z IK, z tego:

- siedem w Porcie w Gdańsku: wyciek podtlenku azotu (11.10.2023 r.), pożar w ładowni (07.01.2024 r.), przewrócenie się dźwigu portowego (28.06.2024 r.), dwa pożary w hali magazynowej (14.07. i 10.09.2024 r.), dwukrotnie wykryto obecność pająków „Czarna wdowa” (12.07.2024 r. i 01.02.2025 r.);
- w Porcie w Gdyni wystąpiły dwie sytuacje: pożar taśmociągu (04.12.2024 r.) i rozszczepienie beczek z substancją z fosforowodorem (18.04.2025 r.);
- równocześnie w portach w Gdańsku i w Gdyni nastąpiła awaria systemów związanych z oprogramowaniem Microsoft (19.07.2024 r.).

(akta kontroli str. 228, 239-386, 439)

We wszystkich powyższych przypadkach zostały uruchomione działania dyżurnego WCZK określone w „Procedurach i instrukcjach Dyżurnego”.

Wojewoda wyjaśnił, że powyższe zdarzenia uznano za sytuacje kryzysowe, ponieważ kierowano się potencjalnym zagrożeniem, które mogło wpłynąć na bezpieczeństwo ludzi lub środowiska.

(akta kontroli str. 229, 439, 642-708))

Informacje o wystąpieniu zdarzeń dotyczących IK na terenie portów morskich, wpływały do WCZK telefonicznie, za pośrednictwem poczty e-mail lub wiadomości sms i były wykazywane w Raportach Dziennych Dyżurnego, a następnie w Raportach Miesięcznych.

(akta kontroli str. 229, 239-386)

W latach 2023-2025 nie wystąpiły sytuacje kryzysowe, zidentyfikowane przez Wojewodę, które nie zostały ujęte w zagrożeniach ujętych w WPZK.

(akta kontroli str. 229)

2.7. W okresie objętym kontrolą Wojewoda nie otrzymał, w związku z zaistniałą sytuacją kryzysową dotyczącą infrastruktury krytycznej w portach morskich, poleceń o których mowa w art. 7a ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

(akta kontroli str. 230)

2.8. W toku kontroli dokonano oględzin przebiegu czynności realizowanych przez PUW w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej w postaci informacji o zdarzeniach, które wystąpiły na terenie portów w Gdańsku⁴³ i w Gdyni⁴⁴. Przeprowadzone oględziny wykazały m.in., że:

- 1) Obsada WCZK była zgodna § 5 i 6 Regulaminu WCZK - służbę pełnili dyżurny WCZK i dyżurny Lekarz- Wojewódzki Koordynator Ratownictwa Medycznego (WKRM),
- 2) Po przyjęciu zgłoszenia o zaistniałym incydencie w porcie w Gdańsku:
 - Dyrektor WBiZK podjął decyzję o wzmocnieniu służby dyżurnej o Zastępcę Kierownika Oddziału WCZKiPC;
 - dyżurny WCZK:
 - o powiadomił stosowne służby⁴⁵ i zebrał informacje dotyczące potwierdzenia zgłoszonych sytuacji kryzysowych;
 - o wysłał wiadomość Blue Alert do Wicewojewody i osób funkcyjnych o zaistniałych sytuacjach kryzysowych;
 - o monitorował sytuację, w tym zbierał i analizował dane uzyskane od podmiotów uczestniczących w zdarzeniu i przekazywał informacje Wicewojewodzie i Dyrektorowi WBiZK;
 - o wysłał zapytania do:
 - powiatów nadmorskich (lęborskiego, wejherowskiego, słupskiego i puckiego) dotyczące ewentualnych zdarzeń z użyciem dronów na ich terenie;
 - Urzędu Lotnictwa Cywilnego dotyczące zarejestrowanych przelotów dronów nad portami w Gdańsku i w Gdyni;

⁴³ Na terenie Portu Gdańsk w rejonie Głównego Punktu Zasilania (GPZ) oraz Basenu Władysława IV spadały dwa niezidentyfikowane bezzałogowe statki powietrzne (BSP). W rejonie GPZ nastąpiło uszkodzenie infrastruktury portowej. W rejonie basenu Władysława IV nastąpiło uderzenie w pokład m/v ARABICA który na pokładzie ma materiały niebezpieczne, gdzie doszło do pożaru i emisji gazów. Zadsponowano Portową Straż Pożarną Florian oraz Powiadomiono Policję i Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego"

⁴⁴ Na terenie Portu Gdynia doszło do zdarzenia z użyciem dronów. Jeden dron upadł na stację zasilającą PPZ-1, drugi na stanowisko przeładunku paliw płynnych.

⁴⁵ M.in. Miejskie Centra Zarządzania Kryzysowego w Gdańsku i w Gdyni, RCB, Urząd Morski w Gdyni, Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa (SAR), Komendę Wojewódzką Policji, KW PSP w Gdańsku.

- przekazywał Dyrektorowi WBiZK lub bezpośrednio Wicewojewodzie informacje o zdarzeniach w obszarze infrastruktury krytycznej,
 - WKRM sprawdził dostępność miejsc w szpitalach, następnie potwierdził brak osób poszkodowanych;
 - osoby funkcyjne WCZK monitorowały sytuacje poprzez stałą analizę napływających informacji, szczególnie od pozostałych uczestników reagowania kryzysowego i operatorów obiektów infrastruktury krytycznej;
 - na podstawie rekomendacji Dyrektora WBiZK Wicewojewoda zwołał posiedzenie WZZK (szerzej opisano niżej);
 - po otrzymaniu informacji o zaistniałym incydencie w porcie w Gdyni wykonano powtórnie wszystkie powyższe czynności;
 - wysłał informację do MCZK w Gdańsku i MCZK w Gdyni o konieczności realizacji zadań określonych w Modułach 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 14 Miejskich/Powiatowych Planów Zarządzania Kryzysowego oraz wystąpił o składanie raportów doraźnych i sytuacyjnych na adres e-mail WCZK.

Po otrzymaniu informacji z portów w Gdańsku i w Gdyni WCZK przekazało informację od Wojewody o zakończeniu działań.

(akta kontroli str. 415-438)

Posiedzenie WZZK odbyło się w siedzibie WCZK w formie wideokonferencji pod przewodnictwem I Wicewojewody Pomorskiego. W posiedzeniu uczestniczyli: Dyrektor WBiZK, Wiceprezesa Portów Morskich Gdańsk i Gdynia, Przedstawiciele Urzędów Miast Gdańska i Gdyni, Lekarz Koordynator WPRM, przedstawiciele starostw powiatowych (nadmorskich) – Wejherowo, Puck, Pruszcz Gdański, przedstawiciele: Biura Wojewody Pomorskiego, Urzędu Morskiego w Gdyni, SAR, Urzędu Lotnictwa Cywilnego, dowódcy 7PBOT, KW Policji w Gdańsku, KW PSP w Gdańsku,

Na posiedzeniu:

- I Wicewojewoda po przywitaniu uczestników podkreślił wagę spotkania w kontekście bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej oraz konieczność skoordynowania działań wszystkich zaangażowanych podmiotów;
- Dyrektor WBiZK przedstawił sytuację i przebieg zdarzeń a następnie po zaprezentowaniu przedstawicieli służb biorących udział w posiedzeniu zwrócił się do uczestników posiedzenia o przedstawienie informacji dotyczących zaistniałych zdarzeń z perspektywy realizowanych przez nich zadań i kompetencji;
- Wiceprezesa Portów w Gdańsku i w Gdyni przedstawili informacje uszczegóławiające zaistniałe zdarzenia a dotyczące m.in. ich rozmiarów, strat i szkód w mieniu oraz skutków jakie wywołały w procesie świadczenia usług;
- Przedstawiciel Urzędu Miejskiego w Gdańsku poinformował o dokonanej bieżącej weryfikacji oraz prognozie zagrożeń, a także o sprawdzeniu poziomu gotowości systemów alarmowania ludności. Przeprowadzono również weryfikację informacji w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

wypoczywających w ramach ferii zimowych, w szczególności w dzielnicach potencjalnie narażonych na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza;

- Przedstawiciel Urzędu Miasta w Gdyni poinformował o bieżącym monitorowaniu sytuacji w rejonie zdarzenia, współdziałaniu podmiotów w ramach reagowania kryzysowego, ukierunkowanym na zwalczanie oraz usuwanie ewentualnych skutków zdarzeń. W ramach podjętych działań skierowano siły i środki, w tym: 24 funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej wraz z 4 pojazdami oraz siły i środki OSP Wiczlino, 6 funkcjonariuszy Policji oraz 4 funkcjonariuszy Straży Miejskiej;
- Lekarz Koordynator poinformował o podniesieniu gotowości podmiotów leczniczych na obszarze Gdyni i Gdańska oraz o osiągnięciu przez nie zdolności do przyjęcia osób poszkodowanych, w przypadku wystąpienia takiej konieczności;
- Przedstawiciel Biura Wojewody przekazał informację, że zostaną wydane dwa komunikaty informacyjne dotyczące wystąpienia sytuacji kryzysowej. Ponadto poinformowano, że o godzinie 14:00 zostanie zorganizowana i przeprowadzona konferencja prasowa z udziałem Wicewojewody Pomorskiego;
- Przedstawiciel KW PSP poinformował, że do działań związanych z likwidacją zagrożenia skierowano siły i środki komend miejskich PSP w Gdyni i Gdańsku. Jednocześnie wskazano, że siły znajdujące się w podporządkowaniu innych komend osiągnęły gotowość do udzielenia wsparcia jednostkom prowadzącym bezpośrednio działania ratownicze;
- Przedstawiciel KW Policji przekazał analogiczne informacje, wskazując na skierowanie sił i środków komend miejskich w Gdyni i Gdańsku do realizacji zadań związanych z neutralizacją zagrożenia oraz osiągnięciem gotowości przez pozostałe jednostki do wsparcia działań prowadzonych w rejonach objętych zdarzeniem;
- Przedstawiciele starostw nadmorskich – powiat wejherowski, pucki, gdański – poinformowali, że na obszarach pozostających w ich właściwości nie stwierdzono wystąpienia zdarzeń o charakterze negatywnym ani zagrożeń wymagających podjęcia działań interwencyjnych;
- Przedstawiciel 7 PBOT poinformował o pozostawianiu sił i środków brygady pozostają w gotowości do wsparcia działań jednostek administracji publicznej w zakresie reagowania kryzysowego oraz minimalizowania skutków potencjalnych zagrożeń.

Po zakończeniu posiedzenia WZZK zorganizowano konferencję prasową z udziałem Wicewojewody, Prezesów Portów w Gdyni i w Gdańsku oraz zaangażowanych służb, podczas której przekazano informacje o bieżącej sytuacji i rekomendacje dla społeczeństwa.

(akta kontroli str. 419-438)

Wojewoda jako organ właściwy w sprawach zarządzania kryzysowego na obszarze województwa prawidłowo realizował zadania ustawowe, tj. zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. WCZK w sposób sprawny i zgodnie z przyjętymi procedurami powiadomiło o zdarzeniach Wojewodę oraz

zweryfikowało i przekazało informację o zdarzeniu do MCZK w Gdańsku i w Gdyni oraz pozostałych straży i służb.

Wojewoda na bieżąco był informowany przez WCZK oraz przez kierowników komórek organizacyjnych Urzędu o sytuacji, co umożliwiło sprawne prowadzenia działań koordynacyjnych. Podczas posiedzenia WZZK, jego uczestnicy informowali Wojewodę o podjętych działaniach oraz użytych siłach i środkach.

Zdaniem NIK organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego (Wojewoda, WZZK, WCZK) prawidłowo wywiązywały się z realizacji zadań określonych w ustawie o zarządzaniu kryzysowym oraz w planach zarządzania kryzysowego, związanych z reagowaniem na informację o zagrożeniu/sytuacji kryzysowej, będącej przedmiotem epizodu praktycznego.

(akta kontroli str. 415-438)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zgodnie z wymogami wskazanym w art. 14 ust. 9-12 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, zapewniono funkcjonowanie WZZK.

Na podstawie art. 16 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 tej ustawy, zagwarantowano w WCZK, pełnienie całodobowego dyżuru w celu przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego.

Wojewoda zorganizował i zapewnił obsługę posiedzeń Wojewódzkiego Forum Ochrony Infrastruktury Krytycznej, których uczestnikami byli m.in. przedstawiciele operatorów IK i administracji publicznej. Przedmiotem obrad były zagadnienia dotyczące m.in. ochrony IK w kontekście zagrożenia klęską żywiołową lub działań hybrydowych, ochrona obiektów IK, w tym m.in. portów morskich przed oddziaływaniem bezzałogowych systemów powietrznych, zdolności obiektów IK do realizacji zadań zgodnie z przeznaczeniem i zapewnienia ciągłości działania w czasie kryzysu.

W kontrolowanym okresie nie zaistniały zdarzenia mogące zagrozić wskazanej infrastrukturze, Wojewoda nie otrzymał również od Prezesa Rady Ministrów oraz innych ministrów, poleceń wynikających z art. 7a ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Zdaniem NIK organy w sprawach zarządzania kryzysowego (Wojewoda, WZZK, WCZK) prawidłowo wywiązywały się z realizacji zadań określonych w ustawie o zarządzaniu kryzysowym oraz w WPZK, związanych z reagowaniem na informację o zagrożeniu/sytuacji kryzysowej, będącej przedmiotem epizodu praktycznego.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Pomorskiej Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 12 marca 2026 r.

Kontrolerzy

Małgorzata Szafran

Główny specjalista kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/

Joanna Gniewkowska

Inspektor kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Pomorska Delegatura w Gdańsku

p. o. Dyrektor

Tomasz Słaboszowski

/podpisano elektronicznie/